

Dalmatinova ulica 4
1000 Ljubljana
T.: +386 1 434 12 00
W.: www.zsss.si
E.: zsss@sindikat-zsss.si

Ljubljana, 7. 3. 2024

Vlada Republike Slovenije

Predsednik dr. Robert Golob

E-naslov: gp.kpv@gov.si

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Minister Luka Mesec

E-naslov: gp.mddsz@gov.si

ZADEVA: Poziv k ratifikaciji Konvencije Mednarodne organizacije dela št. 190 o odpravi nasilja in nadlegovanja v svetu dela

Spoštovani

V Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (v nadaljevanju: ZSSS) ob 8. marcu, mednarodnem dnevu žensk, ponovno pošiljamo poziv Vladi Republike Slovenije za ratifikacijo Konvencije Mednarodne organizacije dela št. 190 o odpravi nasilja in nadlegovanja v svetu dela, sprejete junija 2019 na 108. zasedanju Mednarodne konference dela (v nadaljevanju: MOD). Sprejeta je bila tudi resolucija MOD, ki države članice poziva k ratifikaciji predlagane konvencije ter vabi Vlade držav članic, da po posvetovanju s sindikati in delodajalci izvajajo konvencijo in sprejeta istoimenska priporočila.

Konvencija predstavlja prvi mednarodni standard, ki obravnava nasilje in nadlegovanje v povezavi z delom tudi na način, da vzpostavlja prvo mednarodno definicijo nasilja in nadlegovanja v svetu dela, vključno z opredelitvijo nasilja na podlagi spola. Konvencija posebej poudarja, da ima vsakdo pravico do delovnega mesta brez nasilja in nadlegovanja, vključno z zaposlenimi ter osebami, ki opravljajo delo, ne glede na njihov pogodbeni status. Prav tako navaja, da morajo članice skladno z notranjim pravom in prakso ter ob posvetovanju z reprezentativnimi organizacijami delavcev in delodajalcev sprejeti vključujoč in celostni način obravnave tovrstnih pojavov, ki upošteva enakost spolov, vključno z nasiljem s strani tretjih oseb.

Konvencija MOD št. 190 je pomembna tudi, ker gre za prvi mednarodni instrument, ki prepoznava učinke nasilja v družini na zaposlovanje ter blažitev njegovih posledic v delovnih okoljih ter naslavlja pojave nasilja in nadlegovanja v svetu dela kot so z delom povezano nasilje in nadlegovanje preko informacijskih in komunikacijskih tehnologij, vključuje široko definicijo delovnega mesta (vožnja na delo in z dela, delo na domu itd.) ter prepoznava nasilje in nadlegovanje kot psiho-socialno tveganje za delavce in delavke. Konvencija države med drugim zavezuje, da sprejmejo ukrepe za obravnavo in preprečevanje nasilja in nadlegovanja, zagotovijo dostop do pravnih sredstev ter podporo žrtvam, določijo sankcije, izvajajo inšpekcijske preglede, usposabljanja in izobraževanja.

O zaskrbljujočem stanju na terenu nas vsakodnevno opozarjajo članice in člani ter rezultati ankete, s katero smo novembra 2022 preverili pojavnost spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja v delovnih okoljih.¹ Anketa je razkrila, da je bila več kot tretjina respondentov (35 %) v zadnjih šestih mesecih trpinčena na delovnem mestu, 6 % vprašanih pa je doživelo spolno nadlegovanje na delovnem mestu. Ženske so žrtve precej pogosteje kot moški, in sicer je trpinčenje doživelo kar 73 % vprašanih žensk in 27 % moških. To nakazuje na nespoštljiva delovna okolja in domnevo, da je trpinčenja še več kot kažejo podatki. Kljub zakonski obvezi, je zgolj 45 % anketirancev poročalo, da imajo v podjetju oziroma organizaciji sprejete ukrepe za preprečevanje spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja.

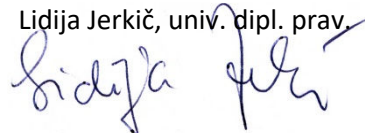
Slovenija, kljub temu, da je z glasovanjem vladnih delegatk podprla sprejetje omenjene konvencije kakor tudi istoimenskega priporočila, ter številnim pozivom z naše strani, k ratifikaciji še ni pristopila. Razlog za to naj bi bil, da še ni bil sprejet sklep Sveta o pooblastitvi držav članic, da v interesu EU ratificirajo konvencijo, niti druga ustrezna rešitev, ki bi državam članicam EU ratifikacijo omogočala. Na evropski ravni je bil v lanskem letu pod španskim predsedovanjem narejen pomemben premik na tem področju, dosežen je bil dogovor, sklep Sveta, ki države članice vabi (namesto pooblašča), da konvencijo ratificirajo. Tako lahko vsaka država, ki želi konvencijo ratificirati, to tudi stori. Konvencijo je že ratificiralo 38 držav članic MOD, od tega osem držav članic EU: Italija, Grčija, Irska, Španija, Portugalska, Nemčija, Belgija, Francija. V ZSSS izražamo razočaranje, da do ratifikacije v Sloveniji še ni prišlo, kljub nekaterim aktivnostim, ki jih je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti že izvedelo v povezavi z ratifikacijo konvencije (priprava uradnega prevoda, upoštevanje instrumenta pri pripravi predlogov ukrepov, resolucij ipd.).

Na podlagi navedenega ter upoštevajoč, da se stanje na področju nasilja in nadlegovanja v delovnih okoljih v Sloveniji in tudi drugod po svetu poslabšuje, ZSSS ponovno poziva Vlado RS, da prične s konkretnimi aktivnostmi, ki bodo v najkrajšem možnem času vodile k sprejemu zakona o ratifikaciji konvencije MOD št. 190 o odpravi nasilja in nadlegovanja v svetu dela. Tako se bo Slovenija pridružila državam, ki so konvencijo že ratificirale. Ratifikacija konvencije je pomembna tudi zaradi mednarodne solidarnosti pri uveljavljanju ničelne tolerance do nasilja in nadlegovanja v svetu dela.

Lep pozdrav

Predsednica ZSSS

Lidija Jerkič, univ. dipl. prav.

V vednost:

- Medijem

¹ <https://www.zsss.si/analiza-ankete-spol-nad-trp-1412/>